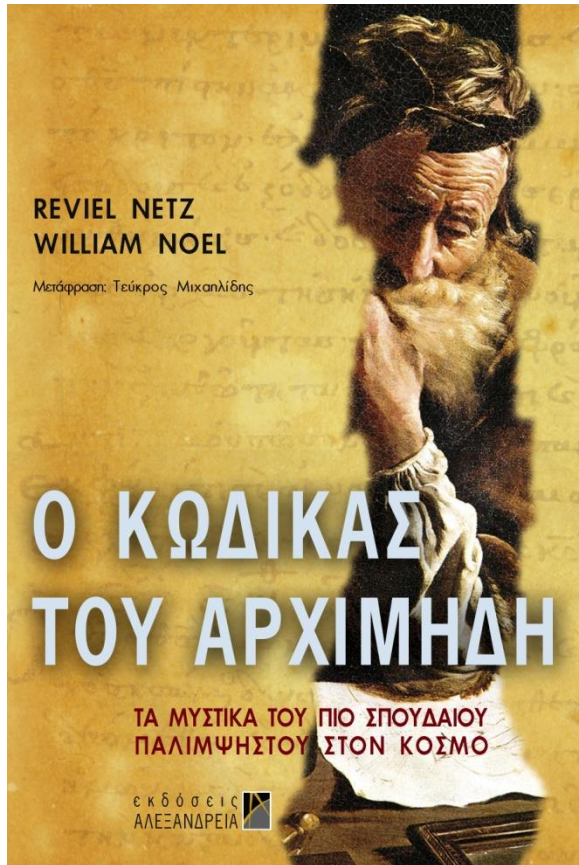

-ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ-

Ρεβίλ Νετς, Γουίλιαμ Νοέλ

**Ο ΚΩΔΙΚΑΣ ΤΟΥ
ΑΡΧΙΜΗΔΗ**

*Τα μυστικά του πιο σπουδαίου
παλίμψηστου στον κόσμο*

Μετάφραση: Τεύκρος Μιχαηλίδης
ISBN 978-960-221-397-1, σελ 341, α'
έκδ. Νοέμβριος 2007, τιμή: 26,50€
(χωρίς Φ.Π.Α.)

Ο Ρεβίλ Νετς δεν πίστευε στα μάτια του όταν άνοιξε το e-mail του μια μέρα του 1998. Καιρό τώρα ετοιμάζε μια νέα μετάφραση και έκδοση όλου του έργου του Αρχιμήδη, και η σημαντικότερη πηγή κειμένων που του έλειπε ήταν ένα γνωστό αλλά χαμένο βυζαντινό παλίμψηστο. Το ηλεκτρονικό γράμμα έλεγε ότι το πολύτιμο αυτό χειρόγραφο είχε αίφνης εμφανιστεί. Και ήταν έτοιμο να βγει σε δημοπρασία των Κρίστις στη Νέα Υόρκη...

Στον Κώδικα του Αρχιμήδη, ο Νετς, μαζί με τον Γουίλιαμ Νοέλ, έφορο του μουσείου στο οποίο κατέληξε το παλίμψηστο μετά την αγορά του έναντι 2.000.000 δολαρίων από άγνωστο πλειοδότη (σημειωτέον ότι στη δημοπρασία πήρε μέρος χωρίς επιτυχία και το ελληνικό κράτος), παρακολουθούν το απίστευτο ταξίδι αυτού του αρχαίου κώδικα από τη γέννησή του σ' ένα μοναστήρι της Κωνσταντινούπολης και την εξορία του στους Αγίους Τόπους και στην εμπόλεμη Ευρώπη, μέχρι την πρόσφατη επανεμφάνισή του στις ΗΠΑ. Στη διαδρομή αυτή, έχοντας ανακυκλωθεί σαν προσευχητάριο γραμμένο πάνω στο αρχαίο κείμενο, υπέστη σοβαρές φθορές και έμεινε ξεχασμένο σε βιβλιοθήκες και υπόγεια. Σήμερα, χάρη σε μια εντυπωσιακή διεθνή συνεργασία που περιλαμβάνει συντηρητές χειρογράφων, ειδικούς της ηλεκτρονικής απεικόνισης, κλασικούς φιλόλογους και σύγχρονους μαθηματικούς, τα χαμένα κείμενα και σχεδιαγράμματα του Αρχιμήδη έρχονται επιτέλους στο φως.

Όπως προκύπτει από το βιβλίο, τμήματα του Κώδικα που μπόρεσαν να διαβαστούν για πρώτη φορά δείχνουν ότι ο Αρχιμήδης είχε μια αντίληψη του «απείρου» που ήταν πολύ μπροστά από την εποχή του, ήταν δε ο πρώτος ο οποίος ασχολήθηκε σοβαρά με τη συνδυαστική. Όπως υποστηρίζει ο Νετς, αν το μαθηματικό του έργο, που τώρα αποκαλύπτεται σ' όλο του το εύρος και το βάθος, προστεθεί στις πιο γνωστές συμβολές του στη φυσική και τη μηχανική, γίνεται ολοφάνερο ότι ο Αρχιμήδης είναι «ο πιο σημαντικός επιστήμονας που έζησε ποτέ».

« . . . Η κατάσταση του χειρογράφου δεν είναι καθόλου καλή. Στην πραγματικότητα η κατάστασή του ήταν κακή ήδη την εποχή που το μελέτησε για πρώτη φορά ο Χάινμπεργκ, στις αρχές του 20ού αιώνα . . . Σήμερα όμως το χειρόγραφο διαβάστηκε στο σύνολό του, χάρη στη βοήθεια που πρόσφερε η σύγχρονη τεχνολογία. Χρησιμοποιήθηκε ένας συνδυασμός διαφόρων τεχνικών. Εξελιγμένες τεχνικές ψηφιακής φωτογράφησης (πολυφασματική απεικόνιση, απεικόνιση φθορισμού ακτίνων Χ), τεχνικές επεξεργασίας και βελτιστοποίησης της ψηφιακής εικόνας, ενώ σχεδιάστηκε και ένα ειδικό λογισμικό αναγνώρισης χαρακτήρων (OCR).

. . . Τρία από τα επτά κείμενα του Αρχιμήδη που περιέχει το παλίμψηστο δεν ανευρίσκονται σε κανένα άλλο από τα γνωστά χειρόγραφα του Αρχιμήδη, και αυτό ακριβώς είναι που καθιστά ανεκτίμητη την αξία του. Αν δεν υπήρχε το παλίμψηστο, δεν θα γνωρίζαμε τα εν λόγω έργα του Αρχιμήδη και επομένως η εικόνα που θα είχαμε για την επιστημονική προσωπικότητά του θα ήταν περιορισμένη και ατελής.»

(από συνέντευξη στο Focus του **Γιάννη Χριστιανίδη**,
επίκουρου καθηγητή στο τμήμα Μ.Ι.Θ.Ε. του Πανεπιστημίου Αθηνών)